Wydział Statystyczny

Kategorie: Instytucje

I. Historia. 4 czerwca 1940 r. w ramach Biura Meldunkowego (kierownik adwokat H. Neftalin) utworzono Biuro Statystyczne. Jego zadaniem jest sporządzanie statystyki ludności getta według płci i roczników na podstawie materiałów Biura Meldunkowego. Praca ta, którą kierują sędzia Bronowski i jego zastępca S. Erlich została zakończona 12 lipca. Od tego czasu Biuro zajmuje się statystyką ruchu ludności. We wrześniu 1940 r. Bronowski przechodzi do utworzonego wówczas Sądu, a S. Erlich jest jedynym kierownikiem. W tym samym miesiącu Biuro Statystyczne zostaje przekształcone w samodzielny Wydział Statystyczny w ramach Wydziałów Ewidencji kierowanych przez H. Neftalina. Zajmuje się teraz także statystyką służby zdrowia, zatrudnionymi i produkcją w resortach pracy.
Na początku 1941 r. jego agenda tak się rozrosła, że konieczny był podział na referaty (demografia, zatrudnienie i produkcja resortów, służba zdrowia, szkolnictwo i przekwalifikowanie, opieka społeczna, zaopatrzenie ludności, wymiar sprawiedliwości, bezpieczeństwo, a później referat kontroli przychodzącego materiału oraz referat kontroli i wtórnego opracowania tabelarycznego materiału). Szczególnie ważny referat resortowy prowadził szef biura F. Ratner, pozostałe referaty kierowane były początkowo przez Czudnowskiego, Chojnowskiego, [Helenę] Wajntraub, Frenkla, Eksztajna, potem przez Grossfelda, Reacha, Szacha, Mandelsa, Brymana i innych. W lipcu 1940 r. do Biura Statystycznego włączono Referat Graficzny, w sierpniu Fotograficzny.

II. Zadania Wydziału Statystycznego. Codzienne meldunki narodzin, zgonów i stanu ludności dla Państwowej Policji Kryminalnej i władz getta. Obszerne prace o charakterze demograficznym na temat stanu zatrudnienia oraz produkcji resortów, m.in. na żądanie Przełożonego Starszeństwa Żydów; zestawienia pozostałego materiału statystycznego dla innych grup zainteresowanych.

Specjalnym zadaniem Biura Graficznego było obrazowe przedstawienie statystycznych danych oraz tworzenie fotomontaży, które służą celom propagandowym i szkoleniowym. Wydział Fotograficzny sporządzał i zbierał materiał zdjęciowy dla celów praktycznych i archiwalnych.

III. Prace archiwalno-naukowe Wydziału Statystycznego. Tworzono liczne monografie składające się z tabel, diagramów i zdjęć, m.in. na temat kolonii dla dzieci, opieki zdrowotnej, opieki społecznej, szkolnictwa oraz akcji przeszkolenia, zatrudnienia i produkcji najważniejszych resortów. Większość z tych artystycznie wartościowych albumów i monografii była przekazywana z różnych okazji Przełożonemu Starszeństwa Żydów M. Ch. Rumkowskiemu i pozostała w jego posiadaniu. Rocznik statystyczny, który przedstawia historię getta i wszystkie gałęzie jego życia, na ile można je ująć statystycznie, był gotowy do druku już w maju 1944 r. (pierwsza część, od zamknięcia getta do czerwca 1942 r.). Dzieło to uzupełniono dziesiątkami tysięcy zdjęć.

IV. Urzędnicy Wydziału Statystycznego (maj 1944 r.). 1 kierownik, 23 referentów i pracowników biurowych, 12 kreślarzy i grafików, 4 fotografów, 4 innych, razem 44.

Źródła

Encyklopedia, s. 200.

Tagi

administracja żydowska

Data aktualizacji: 07-11-2026

Data dodania: 13-08-2023